

ŽIVLJENJE MORA TEČI DALJE, NEVARNOSTI, KI JO JE PRINESLO SEVANJE IZ ČERNOBILSKE JEDRSKE ELEKTRARNE NIKAKOR NE SMEMO PODCENJEVATI

V našem razgibano življenju, polno najrazličnejših rezburljivih dogodkov po vsem svetu, je udarila še katastrofa jedrskega reaktorja v Sovjetski zvezni. Nesreča v jedrske centrali Černobil, severno od Kijeva v Ukrajini, je najhujša nesreča v zgodovini jedrske energije. Okolju je naredila večjo škodo od tiste, ki jo je povzročila nesreča na Otoku treh milij leta 1979 ali požar v vojaškem reaktorju v britanskem Windscale leta 1957.

Cepri si odgovor na vprašanje, kakšni nevarnosti smo izpostavljeni zaradi černobilske katastrofe, zelimo čimprej, ga na hitro ne moremo dobiti; prečrakni zahtevajo velike meritev skozi daljši čas, da hočemo dobiti pravo sliko. Trenutno si lahko pomagamo le s tem, da merimo koncentracije radioaktivnih snovi in upoštevamo omejitve, ki so jih na osnovi znanstvenih podatkov in izkušenj postavili mednarodni odbor za zaščito pred sevanji in druge mednarodne strokovne organizacije. Vsa navodila, s katerimi smo tako ali drugače seznameni, temeljijo na teh meritvah oziroma omejitvah.

Ni odveč, če se vendarle spomnimo, da pri radioaktivnosti, kateri smo sedaj izpostavljeni, ne pride do akutnih ali takojšnjih posledic. Gre za nekaj podobnega, kot pri kajenju tobaka. Pri kadicu je tveganje oziroma verjetnost, da bo zbolel za rakom večja kot v povprečju, vendar tudi nekakši zbolivo za rakom. Prejetje doze sevanja, tiste stalne narave, kakor sedanje dodatne, povečuje tveganje oziroma verjetnost za rako bolezni. Vse dosedanje meritve in ocene doz pri nas po mnenju strokovnjakov ne bodo povečale števila rakastih obolenj, nujno pa je nadalje upoštevati preventivna navoda pristojnih organov in priporočila po sledi v javnem obveščanju.

Tudi v naši občini smo se takoj vključili v izvajanje preventivnih ukrepov, katere je odredil republiški štab za civilno zaščito skupaj z ostalimi strokovnimi institucijami. 30. 4. 1986 ob 16.00 ur je bil sestavljen občinski štab za civilno zaščito, ter takoj aktiviral štabe za civilno zaščito v vseh krajevnih skupinah z nalogom, da takoj obvestijo vse uporabnike kapnic o prepovedi uporabe.

Vse praznične dni je občinski štab za civilno zaščito koordiniral akcijo zagotovitve osnovne pitne vode v masejci, katera nimajo vodovoda. Pri tem je bila vključena občinska gasilска zvezra z društvom, Komunalno podjetje Grosuplje, 4. in 5. maja pa tudi 4. cisterne JL.A. Ves čas akcije so bili aktivi štabi za civilno zaščito v krajevnih skupinah, kjer imajo na območju krajevne skupnosti naselja, ki niso z vodo oskrbivana z vodovodi. Za osnovno zagotovitev oskrbe s pitno vodo, je bilo opravljenih 515 voženj s cisternama oziroma prepečjanj 2.375 m³ vode.

Izvršni svet je ves čas akcije spremjal situacijo, dne 2. 5. pa se je sestal na izredni seji. V začetku akcije je bilo med ljudimi opaziti nezaupanje do posredovanih ukrepov, ker niso dojeti resnosti situacije, pozneje se je ta odnos spremenil in so navdila v večini upoštevali.

Informacija iz vajanih aktivnostih v občini Grosuplje je obravnavala tudi svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozračenje in ob tem posebej izpostavil dobro delo gasilskih operativcev v celoti.

Strokovna inštitucija nam vsak dan posreduje podatke o zmjanjavi radioaktivnosti, vendar je potrebno ne naprej upoštevati vse preventivne ukrepe, ki jih priporočajo republiške strokovne institucije, pojasnila pa dajejo tudi ustrezne strokovne službe občine.

OBČINSKI ŠTAB ZA CIVILNO ZAŠČITO

Na osnovi ugotovitev, da radioaktivnost na krmi in živilih živalskega in rastlinskega izvora obstaja še naprej, je IS SO Grosuplje skupaj s predstavnikami kmetijskih delovnih organizacij, Veterinarskega zavoda "Krim" Grosuplje in Občinskega inšpektorata sprejel naslednje

SKELE IN PIPOROČILA

- Za prehrano krav molznic naj se izkoristijo zaloge suhe krme, na svežo krmo pa naj živila preide polagoma.
- S svežo krmo naj se krmi mlada živila, ki ne bo šla v zakol v naslednjih petih ali mesecih.
- Piporoča se čimprejšnja košnja kontaminirane trave, ki naj se posuši na ostrnicah ali v kozolcih oziroma naj se silira. Tako pospravljeni krma bo uporabna po preteku 60 dn.
- Zaradi predčasnega spravila krme bo kakovost večja, piporoča pa se takojšnje dognojevanje z mineral. gnojili, da bi tako zagotovili še tretjo košnjo.
- Piporoča se, da kmetje, ki imajo dovolj suhe krme, pomagajo tistim, ki je nimajo dovolj zaradi čimprejšnje prehoda na svežo krmo.
- Inšpekcijske službe bodo še naprej kontrolirale kontaminiranost mleka, itičasto pa piporočajo potrošnikom mleka na območju občine Grosuplje, da uživajo mleko od krav molznic, ki so krmiljene s suho krmo ali silažo in napajane z neoporečno vodo.
- Kmetovalcem in drugim občanom, piporočamo, da upoštevajo navodila, ki jih posreduje Republiški štab za civilno zaščito, republiški organi in Inšpekcijske službe občine Grosuplje.

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE GROSUPLJE

OBVESTILO

- za prehrano ljudi in napajanje krav molznic naj se ne uporablja kapnica v tistih primerih, ko so bile cisterne pred padavinami (po 29. 4. 1986) napolnjene manj kot dve tretjini,
- pri praznjenju kapnic je bilo ugotovljeno, da nekateri lastniki le-teh niso čistili že več let. Zato piporočamo, da se očistijo tudi kapnice, ki do sedaj niso bile izpraznjene,
- polnjenje s cisternami izvaja Komunalno podjetje Grosuplje v okviru redne dejavnosti; deževnica pa se lahko polni v cisterne, ko bo preko sredstev javnega obveščanja objavljeno, da je le-te neoporečna.

Občinski inšpektorat

ODGOVOR NA DELEGATSKO VPRAŠANJE

ZBOR OBČIN — 26. 3. 1986

Divjad zmanjšuje pridelek

Na pobudo delegacije krajevnih skupnosti Metnaj, dano na seji zebra krajevnih skupnosti skupščine občine Grosuplje, da se vprašanje odskodnine za škodo povzročeno po divjadi sproži v skupščini SR Slovenije, je zbor krajevnih skupnosti kot konference delegacij za zbor občin skupščine SR Slovenije ugotovil, da je škoda, ki jo povzroča divjad iz leta v leto večja. Zaradi teh škod se kmetijski pridelek bistveno manjšo, bistveno manjši pa je tudi dohodek prizadetih kmetijskih proizvajalcev, saj je odskodnina klub izpolnjevanju ostrejših zahtev po zavarovanju pridelekov nizka.

Zbor ugotavlja, da se nastalo škodo prepočasi ali neobjektivno ocenjuje, tako, da je pri tem pogosto oškodovan kmetijski proizvajalec. Znani so tudi primeri, da kmet klub nastali škodi zaradi nepoznavanja postopka ne dobi povrnjenje.

Ta problematika povzroča na vasi splošno negodovanje ter slab odnosne kmet — lovec. Zato se sprašujemo, kdaj se bo stanje na tem področju izboljšalo, da bosta kmet in lovec v istem prostoru skupaj enakopravno gospodarila, kajti skupni družbeni interes je nedeljiv in zahteva skrbno in gospodarno ravnanje z tem in prostorom, katerega sestavni del je tudi divjad.

Zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Grosuplje meni, da sedanje stanje na področju odskodnine za škodo povzročeno po divjadi ni znacilno le za občino, temveč tudi za vse slovenske krajevne skupnosti, saj je to širši slovenski problem in zato postavlja vprašanje izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije, ali je Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v Ljubljani seznanjen s problematiko na tem področju in kaj je storil v zadnjem času oz. kaj še namerava storiti, da bi se stanje na tem področju izboljšalo.

Na vprašanje skupine delegatov iz občine Grosuplje za Zbor občin Skupščine SR Slovenije je odgovoril Milan Kneževič, član Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in predsednik Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:

Celovit odgovor na zastavljeni vprašanje je v analizi izvajanja zakona o gozdarstvu, gojivju in lovju divjadi ter o upravljanju lovišč, ki jo je pripravil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije v letu 1985. V Poročevalcu Skupščine SR Slovenije je bila ta analiza objavljena v 7. stevilk 26. februarja 1985. Zato so bile delegacije seznanjeni z vsebino te analize, ki jo je skupščina SRS obravnavala 17. aprila 1985. Pri izdelavi te analize so sodelovali zainteresirane organizacije in skupnosti: Zadružna zveza Slovenije, SIS za gozdarstvo Slovenije, Splošno združenje gozdarstva Slovenije, Lovska zveza Slovenije, Skupnost OZD za gozdarstvo in ribištvo Slovenije. Nosilec te naloge je bil republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je analizo pripravil in obravnaval na

Janez Koščak novi sekretar OK SZDL

Redna seja OK SZDL Grosuplje je bila 24. aprila. Poleg delegatov iz KK SZDL sta bila na seji prisotna tov. Marjan Kotar, član PRK SZDL ter tov. Milan Maričić, predsednik MS SZDL ljubljanske regije. Osrednjo točko je predstavljala obravnavna začasne ocene volitev 1986, ki so jo prisotni dopolnili s svojimi razmišljanji. Ocena vsebuje celovit prikaz enotnih aktivnosti v KK SZDL, OO ZSS ter na OK SZDL in OS ZSS. V fazi evidenciranja so v temeljnih okoljih razpravljali tudi o razvoju delegatkega sistema ter ugotovili, da so vzroki za njegovo prepočasno uveljavljanje tudi v (ne)povezovanju z organi upravljanja, v odstotnosti pomoči delegacijam s strani strokovnih služb in ne nazadnje tudi v preskomernem zanimanjem osnovnih organizacij DPO za delo delegacij. Ob tem so v nekaterih temeljnih okoljih sprejeli sklep o povečanju oz. zmanjšanju števila delegacij. Tudi v zborih skupščine občine in SIS so spremenili število delegatskih mest.

Razpravljalci so poudarili, da so celotno priprave in sama izvedba volitev v temeljnih okoljih, kjer so dosedno upoštevali sprejet rokovnik, potekale v redu. To potrjuje tudi udeležba 13. in 16. marca. Splošna ugotovitev je, da je bila organizacija, izvedba volitev ter udeležba na volitvah dokaj dobra, in nekaterimi izjemami v organizacijah združenega dela, ki pa jih le deloma pogojujejo objektivni razlogi. Da je ta ugotovitev točna, potrjuje podatek, da je občina Grosuplje s svojo volilno udeležbo 96,9% v Sloveniji v samem vrtu republike povprečja.

So pa organizacije združenega dela, kjer je udeležbo volitv ne moremo biti zadovoljni. OO ZS in OO ZSS v teh organizacijah so zadolženi za izdelavo ocene svoje aktivnosti, ki jo bo obravnavalo predsedstvo OK SZDL Grosuplje. Tov. Maričić je poudaril, da moramo zagotoviti ustrezen zagon za delovanje novozivljenih delegacij. Za to so zadolžene skupščine in sveti KS ter DPO v KS

Tov. Jože Dremelj, podpredsednik OK SZDL, se je v imenu vodstva DPO zahvalil Vinku Blatiniku za uspešno in odgovorno opravljanje dolžnosti sekretarja OK SZDL.

I. R.
foto: M. Žurman

Janez Koščak, sekretar OK SZDL Grosuplje

Kurirčkova pošta

Pionirji in pionirke, mladinci in mladinke osnovne šole Louis Adamčič Grosuplje smo 7. aprila ob 11. uri v tovarni Motovz in plativo sprejeli od naših sošolcev iz Kompanije kurirčkova torbico. Po krajem kulturnem programu in pozdravu tov. Karla Hočvarja smo se učenci naše šole napotili s kurirčkovo torbico in povorko pionirjev s pionirsko zastavo in harmonikarjem Romanom in Jasmino ter predsednikom PO Nejko po ulicah Grosuplja proti novi šoli. Na slavnostno okrašenem igrišču pri novi šoli smo doživeli prijeten sprejem. Naši prireditve so se udeležili predstavniki občine, občinskoga odbora DPM, KO ZZB NOV Grosuplje in vsi učenci naše šole. V lepem kulturnem programu smo se spomnili vseh naših borčev, ki so žrtvovali življenje za našo svobodo. Prihod naše torbice sta pozdravila tudi tov. ravnatelj Dare Gabrijel in predsednik KO ZZB NOV tov. Franc Zavodnik. Kulturni spored pa so poprestili učenci glasbe šole in mladi pevci in recitatorji. Kurirčkova torbico je potem še celo popoldne ostala na naši šoli. Do 18. ure zvečer so se menjavale straže učencev najnižjih razredov, ki so čuvali torbico. Naslednji dan, 8. aprila ob 8.15 so jo učenci kolesarskega krožka odpeljali na Cikavo in jo predali sovrašnikom iz osnovne šole Šmarje Sap.

Pionirska organizacija
»Stojan Šuligo« osnovne šole
Louis Adamčič Grosuplje

Prvi maj na Polževem

Prvi maj, praznik dela, smo letos pravili tudi s prvomajskim srečanjem delovnih ljudi občine Grosuplje na Polževem. Občinski svet Zveze sindikatov, ki je srečanje organiziral, je s tem hotel tudi v naši občini poskrbeti za obliko tradicionalnega srečevanja delavcev, ki bi se sprostili in razvedrili.

Polžev je privlačno tako da enodnevne pesi izlete kot tudi za motorizirane obiskovalce in kolesarje. Zato oddočitev, da naj bi ta kraj postal tradicionalno zbirališče delavcev na praznovanju prvega maja, ni bila težka.

Na predvečer so marljivi taborniki pripravili kres ter postavili šotorje v primeru slabega vremena. Ob deveti uri zvečer pred prizigom kresa se je na prizorišče že zbral več kot dvesto ljudi. Kres, ki ni bil največji, je lepo zagorel in kmalu razgrzel tudi veselo razpoloženje. Obognji so se vrstile pesmi, tabornikov, katerim pa pritegnili tudi ostali obiskovalci. Tiste, ki so jih zasrebele pete, pa je na plešiče že vabil ansambel »Maj«.

Polžev je razgledna točka. Tisti večer pa je bil pogled na vrhove in doline že posebno lep, saj so vsepov sod goreli kresovi. Ko pa so plameni kresov po dolinah pričeli ugašati, se je večelo tudi število obiskovalcev. Kasneje jih je bilo že več kot štiristo.

Delavci Hotela Polžev so imeli polne roke dela, saj tako množičnega obiska niso pričakovali, kljub temu so postregli vsem, ki so imeli le malo

potrpljenja. Rajanje je ob dobrem razpoloženju trajalo skoraj do jutra, tako da so nekateri kar za mizami dočakali naslednji dan prvomajskega srečanja.

Ob deveti uri so na ploščad pred domom prišli godbeniki iz Dobrega polja, ki so pred tem že zaigrali budnice v večjih krajih občine. Mito Trelje je srečanje vodil tako, da so se zavrnili športnih tekmovanj lahko udeležili vsi. Naš namen je bil, da srečanje ostane oblika sprostitev, kar pa je možno le, ko tudi sami posanemo udeleženci in ne samo gledale.

Da je bila udeležba v posameznih tekmaših tudi koristna, so poskrbeli delovne organizacije: Black & Decker Grosuplje, Iskra Dobropolje, Rašica Ambrus, Iskra zmaj Šentvid, Motovz in plativo Grosuplje in Kovinastroj Grosuplje, ki so prispevale s priznanimi nagradami za zmagovalce. Zato svojo gesto zasluzijo še posebno poohvalo.

Tudi drugi dan je bilo razpoloženje veselo in upamo, da so bili obiskovalci zadovoljni in jim ni bilo žal pri tudi na Polževu. Srečanje je pokazalo, da si delovni ljudje že sprostitev in tovorne zabave, zato bomo drugo leto srečanje ponovno organizirali.

Veseli pa bomo tudi vsake pripombe obiskovalcev. Srečanje želim še popresti in napak nočemo ponavljati, zato da bo prvomajsko srečanje postal res naše.

Občinski svet ZSS

Iz KS Grosuplje

Krajevna skupnost Grosuplje je tudi letos pripravila pravljico Dneva Osvobodilne fronte, ki je bila 25. aprila v Kulturnem domu. Prizreditve je bila tokrat — glede na to, da praznujemo petinštiridešeto obletnočno enega najpomembnejših dogodkov v zgodovini slovenskega naroda — še posebno slovenske. Nastopili so: ženski pevski zbor iz Grosuplja, učenci grosupelske glasbeno šole, recitatorji iz grosupelske osnovne šole, varovanci